

SOCIALE WERKELIJKHEID

Alles wat er tussen de mensen afspeelt en ze met elkaar verbind

Deze is onderverdeeld in

(a) Actoren	(= individueel)	RECHTS
(b) Factoren	(= samenleving, het brede perspectief)	LINKS
(c) Materialisme	(= conflict)	BOVEN
Strijd om schaarse middelen		
- Manifest zichtbaar (bv. burgeroorlog)		
- Laten onzichtbaar (bv. klassenstrijd)		
(d) Idealisme	(= consensus)	ONDER
Evenwichtstoestand (stabiliteit) waar conflicten slechts tijdelijk zijn		

De indeling is

(a) Symbolisch interactionisme

Grondleggers zijn Weber (sociaal handelen) en Mead (sociale interactie)

Het richt zich op 'de sociale werkelijkheid steunt op voortdurende interactieprocessen'

Begrippen

1. Inner Talk

Een mens kan, in tegenstelling tot een dier, met zichzelf een conversatie voeren, een gedachtegang opbouwen, zichzelf abstraheren en als voorwerp zien. Dit is niet zomaar een in of tegen zichzelf spreken, maar een tussenstap tussen de omstandigheid waarin we ons als persoon bevinden, en het gedrag dat we stellen. Gedrag mogen we dus niet reduceren tot de situatie en omstandigheden, maar is ook de wijze waarop de toestand wordt waargenomen en gedefinieerd. De zin die wij en anderen, de 'actoren' in de sociale werkelijkheid, geven aan wat er met en rondom ons gebeurt, bepaalt (mede) hoe de werkelijkheid gevormd wordt. Dit is een voortdurend proces. We zoeken voortdurend naar nieuwe zin en betekenis. De 'Inner Talk' is het voortdurend zin geven aan wat er omgaat. Dit gebeurt in de psyche (in ons Zelf), maar is tegelijk sociaal van aard (bepaald door en met de anderen). Symbolen die via het socialisatieproces zijn aangeleerd bepalen die 'inner talk'.

2. Impression Management

Mensen spelen een rol (man, vrouw, kind, moeder, ...) en willen in die rol worden herkend (via kledij, houding, uitspraken, statussymbolen ...). Een rol spelen betekent dat we duidelijk maken dat we aan de verwachtingen, die aan die rol vastzitten, (willen) beantwoorden. In meer of mindere mate bestaan er 'echte personen' achter de gespeelde rollen, de maskers die mensen dragen.

3. Frontstage en backstage

Mensen blijven niet voortdurend in hun publieke rol, blijven niet voortdurend 'frontstage', maar zijn na hun uren 'privé' of 'backstage'. Deze termen zijn afgeleid uit de toneelwereld. Frontstage is dan het podium, backstage verwijst naar de coulissen.

- o Frontstage proberen mensen door hun rol, hun masker, indrukken te manipuleren. Er is sociale controle, en wie de gangbare normen en waarden overtreedt verwacht reactie. Backstage zijn mensen op hun gemak. Ze kunnen 'zichzelf' zijn, hoewel ze in zekere mate toch nog een rol vervullen.
- o Bij backstage hoort meestal wat 'not done' is frontstage, bijvoorbeeld het dialect (lange tijd ook frontstage gebruikt), vloeken, wild gedrag, roddelen (dat mag bijvoorbeeld minder frontstage), ...

(b) Functionalisme

De sociale realiteit is voor structureel functionalisten het best te begrijpen door te kijken naar grotere sociale gehelen (arbeidsmarkt, politiek systeem). Deze bovenindividuele gehelen bepalen het individuele handelen en de attitudes en motieven van mensen. Dit neigt naar sociale determinatie. In tegenstelling tot het (neo)marxisme, vertrekt het structureel functionalisme vanuit een consensusbenadering. Tegenstellingen en conflicten worden beschouwd als elementen van een groeiproces naar stabiliteit, evenwicht, continuïteit.

Uitgangspunten:

- De sociale werkelijkheid is een zelfstandige werkelijkheid
- Een brede consensus(idealisme) levert de basis voor orde en stabiliteit
- Elk onderdeel in de samenleving draagt bij tot een continue en stabiele samenleving

Toepassing

1. **Manifeste functie van armoede**

= Mensen erdoor aangezet om het vuile werk op te knappen, met de reden om niet om komen van de honger

2. **À de manifeste disfunctie**

= De gezondheidstoestand van de armen

3. **Latente functie**

= Ze zorgt voor werkgelegenheid in de sociale sector (door de hulpverlening), maar tegelijk bedreigt armoede het sociale weefsel

4. **À de latente disfunctie**

= Specifiek in grote steden

Het is de taak van die samenleving om een functioneel alternatief te vinden voor armoede dat dezelfde positieve functies kan vervullen.

(c) Marxisme

Het conflictosociologisch paradigma stelt dat de sociale realiteit een soort zelfstandige entiteit is die vorm geeft aan het individuele handelen en dat binnen deze sociale realiteit strijd centraal staat, door tegengestelde belangen en machtsverhoudingen.

Niveau= macro (samenleving)

Beeld samenleving

- Economisch bestel is 'de' dominante' variabele in een maatschappij.
- Conflicten zijn ingebakken in de maatschappelijke ordening.
- Het (economisch) systeem is getypeerd door sociale ongelijkheid en machtsstrijd.
- Elk aspect van samenleving biedt meer voordelen voor een bepaalde categorie, ten nadele van andere groeperingen.
- Inherente conflicten op basis van sociale ongelijkheid resulteren in sociale verandering.

Concepten

Klassenstrijd, machtsverhouding, conflict, sociale ongelijkheden, vervreemding...

(d) Ruilsociologie

Sociale verschijnselen worden verklaard door de interactie tussen de mensen. Sociale werkelijkheid is een geheel van ruilprocessen (hierbij zijn mensen gedreven door eigenbelang)